

III KWARTAŁ 2024

**Kwartalna informacja o sytuacji osób młodych
na podlaskim rynku pracy w kontekście realizacji
Planu Gwarancji dla młodzieży - III kwartał 2024 r.**

**Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
2024**

Aktywność i bierność zawodowa i edukacyjna osób młodych (15-24 lata)

Tabela 1. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej osób młodych w wieku 15-24 lata w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym (wg BAEL)

Wyszczególnienie	III kw. 2023	IV kw. 2023	III kw. 2024	III kw. 2024 – III kw. 2023 (+/-)
ogółem ludność w wieku 15-24 lata (w tys. osób), w tym:	106	106	106	0
ludność bierna zawodowo (w tys. osób)	79	81	79	0
ludność aktywna zawodowo (w tys. osób)	27	25	27	0
pracujące osoby młode (w tys. osób)	24	22	25	1
współczynnik aktywności zawodowej (w %)	25,5	23,6	25,5	0,0
wskaźnik zatrudnienia (w %)	22,6	20,8	23,6	1,0

Źródło: BAEL (dane kwartalne), BDL GUS.

* zawartość tabeli została zmodyfikowana względem poprzednich publikacji z uwagi na brak danych o liczbie bezrobotnych osób młodych (w tys. osób) w wieku 15-24 lata oraz o stopie bezrobocia w tej grupie wiekowej.

Komentarz analityczny

- W III kwartale 2024 r. w woj. podlaskim aktywnych zawodowo było 27,0 tys. osób młodych w wieku 15-24 lata (25,5%). Młodzi charakteryzują się niższą niż starsze grupy wiekowe aktywnością zawodową. Dla porównania, współczynnik aktywności zawodowej w kolejnej grupie wiekowej 25-34 lata wyniósł 87,9%. Biernych zawodowo w wieku 15-24 lata było 79 tys. osób.
- Spośród młodych osób aktywnych zawodowo pracowało 25,0 tys. Zatrudnialność osób w wieku 15-24 lata jest niska – wskaźnik zatrudnienia w tej grupie wiekowej wyniósł 23,6%, podczas gdy w przedziałach osób pomiędzy 25 a 54 rokiem życia jego wartość przekroczyła 85% (najwyższa: 88,5% – dotyczyła osób w wieku 45-54 lata).
- W III kw. 2024 r. wartości współczynnika aktywności zawodowej osób w wieku 15-24 lata (25,5%) oraz wskaźnika zatrudnienia (23,6%) były ponad 2-krotnie niższe niż dla ogółu ludności województwa w wieku 15-89 lat, gdzie współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 58,4%, a wskaźnik zatrudnienia 56,9%.
- Wskaźniki aktywności zawodowej osób w wieku 15-24 lata w III kw. 2024 r. przyjęty w woj. podlaskim wartości niższe niż w kraju: współczynnik aktywności zawodowej był niższy o 7,5 pp. od krajowego wynoszącego 33,0%, a wskaźnik zatrudnienia – o 5,8 pp. (kraj – 29,4%).

- Stopa bezrobocia dla ogółu ludności województwa w wieku 15-89 lat wyniosła 2,3%, a więc mniej niż kraju o 0,6 pp. (2,9%).

Tabela 2. Bierność społeczna młodzieży w wieku 15-24 lata w woj. podlaskim, Polsce i Unii Europejskiej w latach 2016-2022 – wskaźnik NEET (Not in Employment, Education or Training)

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wskaźnik NEET (w %) w woj. podlaskim							
ogółem w wieku 15-24 lata	8,6	7,6	7,0	9,2	9,8	*	*
Kobiety	10,2	9,0	*	*	*	*	*
Mężczyźni	*	*	*	*	*	*	*
Wskaźnik NEET (w %) w Polsce							
ogółem w wieku 15-24 lata	9,5	8,7	7,9	8,4	11,2	8,1	6,9
Kobiety	10,7	10,1	9,2	9,2	11,8	8,6	6,7
Mężczyźni	8,3	7,3	6,7	7,7	10,6	7,5	7,1
Wskaźnik NEET (w %) w Unii Europejskiej**							
ogółem w wieku 15-24 lata	11,0	10,5	10,0	11,0	10,8	9,6	9,2
Kobiety	11,3	10,8	10,3	11,2	10,8	9,7	9,1
Mężczyźni	10,7	10,1	9,7	10,9	10,7	9,6	9,4

* brak danych; ** dane obejmują 27 państw członkowskich;

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy danych EUROSTAT, Tablica pn. „Young people neither in employment nor in education and training by sex, age, citizenship and NUTS 2 regions (NEET rates)”; dostęp online: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/EDAT_LFSE_38__custom_14025630/default/table?lang=en [03.12.2024]

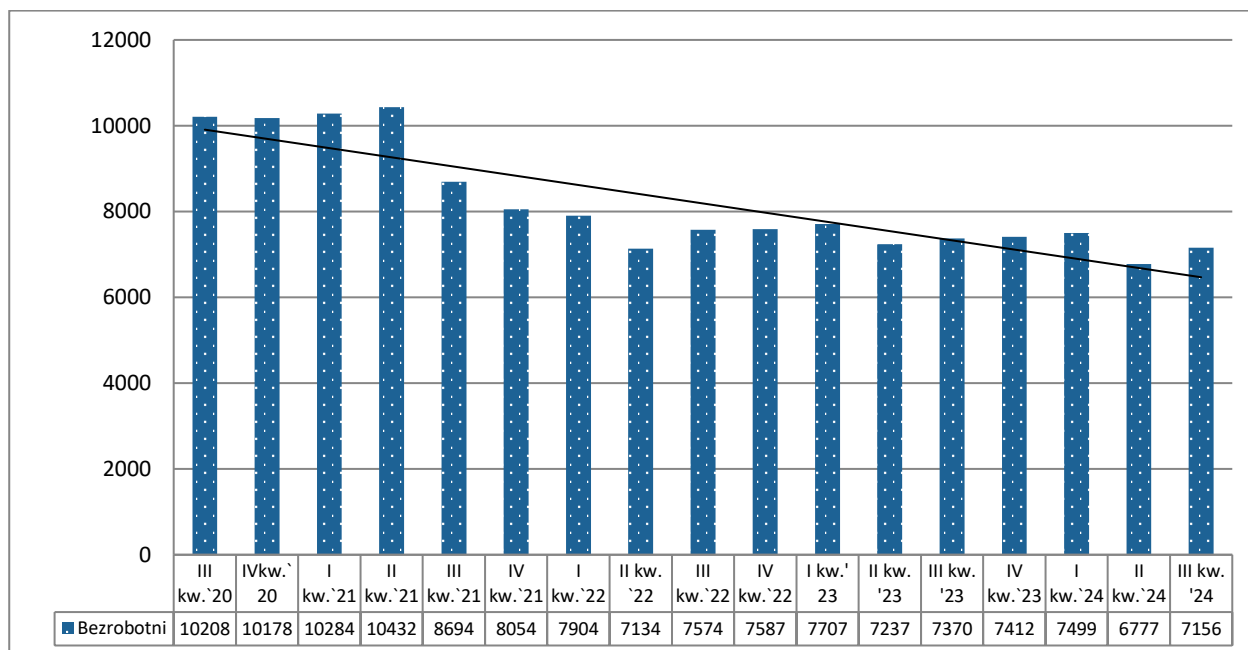
Komentarz analityczny

- W 2023 r. w Unii Europejskiej (UE 27) 9,2% osób młodych w grupie wiekowej 15-24 lata było biernych społecznie (NEET), tj. nie pracowało, nie uczyło się ani nie uczestniczyło w szkoleniach. Europejki były nieznacznie rzadziej biernie społecznie niż Europejczycy, wskaźnik NEET dla kobiet wyniósł 9,1%, a dla mężczyzn – 9,4%.
- Na przestrzeni roku wskaźnik NEET obejmujący kraje UE zmniejszył się o 0,4 pp. W Polsce wskaźnik bierności społecznej w grupie wiekowej 15-24 lata obniżył się natomiast o 1,2 pp., do poziomu 6,9%.
- Pod względem udziału NEET, Polska w 2023 r. osiągnęła poziom niższy od średniej w Unii Europejskiej o 2,3 pp. Ostatnie, dostępne za 2021 r., dane wykazują, że w woj. podlaskim wartość wskaźnika wyniosła 9,8%, a więc o 1,4 pp. mniej niż w skali kraju i o 1,0 pp. mniej niż w Unii Europejskiej.

- Zarówno w skali UE jak i Polsce wskaźnik NEET dla młodych kobiet był niższy niż wskaźnik mężczyzn. Odnotowano zmianę w stosunku do poprzedniego kwartału i obecnie bierność zawodowa i edukacyjna w większym stopniu stanowi problem młodych mężczyzn; ich wskaźnik NEET w skali UE (9,4%) był bowiem o 0,3 pp. wyższy niż dla młodych kobiet (9,1%) natomiast ich wskaźnik NEET w skali Polski (7,1%) był o 0,4 pp. wyższy niż dla młodych kobiet (6,7%).

Bezrobocie rejestrowane osób młodych

Rysunek 1. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w wieku do 30 r. ż. w latach 2020-2024 w ujęciu kwartalnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Tabela 3. Wybrane kategorie osób młodych do 30 roku życia zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym (stan w końcu kwartału)

Wyszczególnienie	III kw. 2023	IV kw. 2023	III kw. 2024	III kw. 2024 – III kw. 2023 zmiana w liczbach	III kw. 2024 – III kw. 2023 zmiana w %
Liczba bezrobotnych ogółem	30171	30992	29919	-252	-0,8
Liczba bezrobotnych w wieku do 30 r. ż., w tym:	7370	7412	7156	-214	-2,9
kobiety	3824	3772	3543	-281	-7,3
zamieszkali na wsi	3542	3591	3383	-159	-4,5
z wykształceniem poniżej średniego	2574	2639	2465	-109	-4,2
z wykształceniem wyższym	1109	1141	1053	-56	-5,0
bez stażu pracy	2474	2402	2445	-29	-1,2
długotrwale bezrobotni	2710	2758	2697	-13	-0,5
osoby z niepełnosprawnościami	215	210	221	6	2,8
osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	27	30	21	-6	-22,2
osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	1505	1466	1269	-236	-15,7
osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (18-24 lata)	810	1016	803	-7	-0,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (Sprawozdanie MRiPS-01 o rynku pracy) oraz na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego CESAR <https://cesar.praca.gov.pl>; data pobrania: 22.11.2023 r. (III kw. 2023 r.), 27.02.2023 r. (IV kw. 2024 r.), 03.12.2024 r. (III kw. 2024 r.)

Tabela 4. Procentowy udział wybranych kategorii wśród ogółu osób młodych do 30 roku życia zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym (stan w końcu kwartału)

Wyszczególnienie	III kw. 2023	IV kw. 2023	III kw. 2024	III kw. 2024 – III kw. 2023 zmiana w pp.
udział osób do 30 r.ż. wśród ogółu bezrobotnych (w %)	24,4	23,9	23,9	-0,5
bezrobotni w wieku do 30 r. ż., w tym procentowy udział następujących grup:	100,0	100	100	0,0
kobiety	51,9	50,9	49,5	-2,4
zamieszkali na wsi	48,1	48,4	47,3	-0,8
z wykształceniem poniżej średniego	34,9	35,6	34,4	-0,5
z wykształceniem wyższym	15,0	15,4	14,7	-0,3
bez stażu pracy	33,6	32,4	34,2	0,6
długotrwale bezrobotni	36,8	37,2	37,7	0,9
osoby z niepełnosprawnościami	2,9	2,8	3,1	0,2
osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	0,4	0,4	0,3	-0,1
osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	20,4	19,8	17,7	-2,7
osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (18-24 lata)	11,0	13,7	11,2	0,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (Sprawozdanie MRiPS-01 o rynku pracy) oraz na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego CESAR

Komentarz analityczny

- W końcu III kwartału 2024 r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 7156 osób do 30 roku życia, co stanowiło 23,9% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność bezrobotnej młodzieży zmniejszyła się o 214 osób, tj. o 2,9% (przy spadku ogólnej liczby bezrobotnych o 0,8%).
- Wśród osób bezrobotnych do 30 r. ż. młode kobiety były w mniejszości (49,5%) i w porównaniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku ich udział zmniejszył się o 2,4 pp.
- Niższy poziom wykształcenia (poniżej średniego) reprezentowało 34,4% młodych osób zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu III kwartału 2024 r. i ich udział na przestrzeni roku zmniejszył się o 0,5 pp. Z kolei osoby legitymujące się wykształceniem wyższym stanowiły 14,7% i było to o 0,3 pp. mniej niż w końcu III kwartału 2023 r.
- Brak stażu pracy, a tym samym doświadczenia zawodowego, to również istotne utrudnienie w podjęciu zatrudnienia. W końcu III kwartału 2024 r. stażu pracy nie posiadało 34,2% młodych osób. Sytuacja w tym zakresie pogorszyła się, bowiem odsetek bezrobotnych do 30 roku życia bez stażu pracy był wyższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku o 0,6 pp.
- Udział osób młodych długotrwale bezrobotnych wyniósł 37,7%. W porównaniu do końca III kwartału 2023 r. udział tej grupy bezrobotnych zwiększył się o 0,9 pp., natomiast jej liczebność spadła o 13 osób, tj. o 0,5%.
- W końcu III kwartału 2024 r. odsetek młodych osób z niepełnosprawnościami wyniósł 3,1%, ich udział w ciągu roku zwiększył się o 0,2 pp., a liczebność o 6 osób, tj. o 2,8%.
- Wśród bezrobotnych przed 30. rokiem życia, liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej się zmniejszyła o 6 osób, tj. o 22,2%. W końcu III kwartału 2024 r. stanowili oni 0,3% młodych bezrobotnych, a ich udział w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku zmniejszył się o 0,1 pp.
- Rodzicielstwo młodych osób, w szczególności kobiet, może sprzyjać powstawaniu tzw. zjawiska NEET, czyli niepodejmowania zatrudnienia, nieuczestniczenia w edukacji bądź w szkoleniach, a w dalszej kolejności nawet wykluczeniu z rynku pracy. Potwierdzają to wyniki badań panelowych realizowanych przez Eurostat. W takiej sytuacji znajdują się podlascy młodzi rodzice posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia i jest

to jedna z liczniejszych grup wśród bezrobotnych do 30 r. ż. W rejestrach powiatowych urzędów pracy w końcu III kwartału 2024 r. znalazło się 1269 takich osób i stanowiły 17,7% bezrobotnych do 30. roku życia. Ich udział zmniejszył się w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku o 2,7 pp., natomiast ich liczebność spadła o 236 osób, tj. o 15,7%.

- Powiązanie systemu edukacji z rynkiem pracy w kontekście zapewnienia ciągłości aktywizacji edukacyjnej i zawodowej osób młodych jest istotne z punktu widzenia przeciwdziałania bezrobociu najmłodszych zasobów siły roboczej. W końcu III kwartału 2024 r. w rejestrach podlaskich urzędów pracy było 803 bezrobotnych młodych ludzi w wieku 18-24 lata będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (11,2% ogółu bezrobotnych). Na przestrzeni roku nastąpił spadek udziału tej grupy o 0,2 pp., a ich liczebność zmniejszyła się o 7 osób, tj. o 0,9%.

Aktywizacja osób młodych – aktywne programy rynku pracy

Tabela 5. Płynność rynku pracy w zakresie bezrobocia osób młodych do 30 roku życia oraz ich aktywizacja zawodowa w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym (w kwartale)

Wyszczególnienie	III kw. 2023	IV kw. 2023	III kw. 2024	III kw. 2024 - III kw. 2023 zmiana w liczbach	III kw. 2024 - III kw. 2023 zmiana w %
Liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych do 30 roku życia	4437	4126	4274	-163	-3,7
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia wyrejestrowanych z ewidencji PUP	4093	3919	3712	-381	-9,3
- w tym z powodu podjęcia pracy	2241	2495	2068	-173	-7,7
Wskaźnik płynności rynku pracy*	50,5	60,5	48,4	-	-2,1 pp.
Liczba bezrobotnych do 30 r. ż. objętych podstawowymi formami aktywizacji, z tego:	1213	754	859	-354	-29,2
Praca subsydiowana, z tego w ramach:	502	485	363	-139	-27,7
- prac interwencyjnych	106	47	95	-11	-10,4
- robót publicznych	45	47	62	17	37,8
- środków na działalność gospodarczą	206	165	55	-151	-73,3
- refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	51	74	55	4	7,8
- bonu na zasiedlenie z tytułu podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania	92	143	82	-10	-10,9
- bonu zatrudnieniowego	0	0	0	0	0,0
- inne	2	9	14	12	600,0
Szkolenia	125	147	108	-17	-13,6
- w tym w ramach bonu szkoleniowego	33	40	40	7	21,2
Staże u pracodawcy	585	121	384	-201	-34,4
- w tym w ramach bonu stażowego	0	0	0	0	0,0
Przygotowanie zawodowe dorosłych	0	0	2	2	x
Prace społecznie użyteczne	1	1	2	1	100,0

*wskaźnik płynności rynku pracy – stosunek liczby osób bezrobotnych wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy w okresie sprawozdawczym do liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w tym samym czasie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Tabela 6. Procentowy udział podjęć pracy osób bezrobotnych do 30 roku życia w ogólnej liczbie wyrejestrowanych do 30 r. ż. w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym (w kwartale)

Wyszczególnienie	III kw. 2023	IV kw. 2023	III kw. 2024	III kw. 2024 – III kw. 2023 zmiana w pp.
Bezrobotni do 30 roku życia wyrejestrowani z ewidencji PUP ogółem	100	100	100	0,0
% udział osób podejmujących pracę w ogólnej liczbie bezrobotnych do 30 roku życia wyrejestrowanych z ewidencji PUP	54,8	63,7	55,7	0,9
% udział osób bezrobotnych do 30 roku życia objętych podstawowymi formami aktywizacji, z tego:	29,6	19,2	23,1	-6,5
Praca subsydiowana, z tego w ramach:	12,3	12,4	9,8	-2,5
– prac interwencyjnych	2,6	1,2	2,6	0,0
– robót publicznych	1,1	1,2	1,7	0,6
– środków na działalność gospodarczą	5,0	4,2	1,5	-3,5
– refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1,2	1,9	1,5	0,3
– bonu na zasiedlenie (podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania)	2,2	3,6	2,2	0,0
– bonu zatrudnieniowego	0,0	0,0	0,0	0,0
– inne	0,0	0,2	0,4	0,4
Szkolenia	3,1	3,8	2,9	-0,2
– w tym w ramach bonu szkoleniowego	0,8	1,0	1,1	0,3
Staże u pracodawcy	14,3	3,1	10,3	-4,0
– w tym w ramach bonu stażowego	0,0	0,0	0,0	0,0
Przygotowanie zawodowe dorosłych	0,0	0,0	0,1	0,1
Prace społecznie użyteczne	0,0	0,0	0,1	0,1

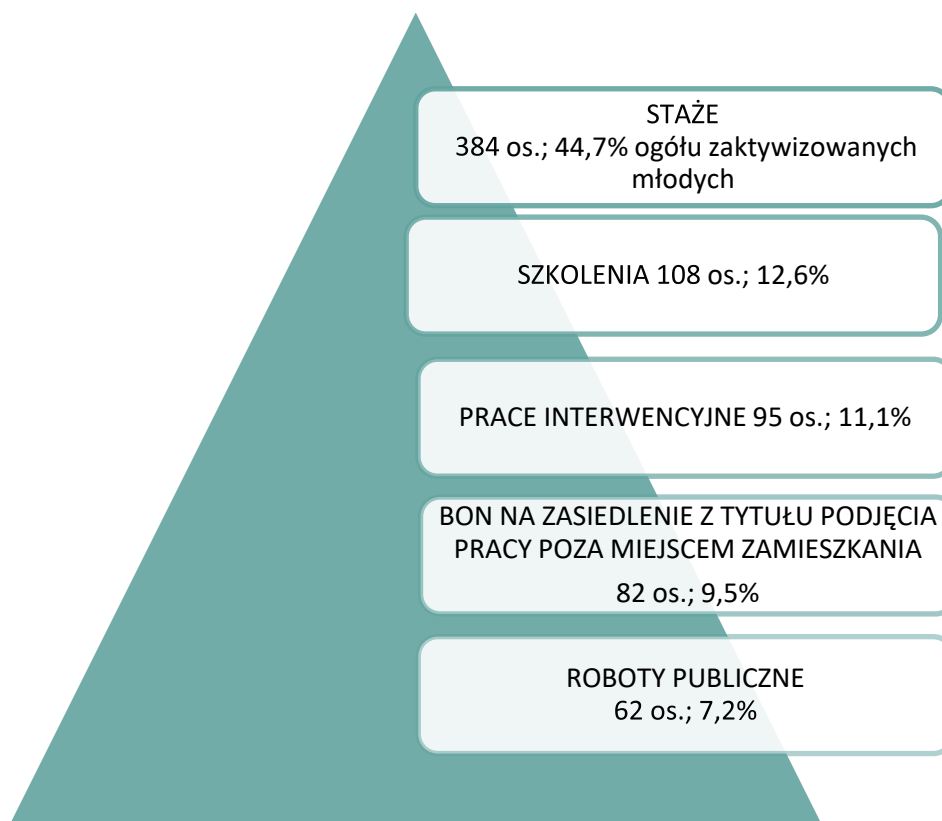
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Komentarz analityczny

- W III kwartale 2024 r. wskaźnik płynności rynku pracy osób bezrobotnych do 30 roku życia wyniósł 48,4% i był niższy od wartości tego wskaźnika liczonego dla ogółu bezrobotnych o 5,4 pp. (53,8%). Na przestrzeni roku płynność rynku pracy w grupie osób młodych spadła o 2,1 pp. (wśród ogółu bezrobotnych o 1,1 pp.).
- Młodzi bezrobotni do 30. roku życia, którzy zostali wyłączeni z ewidencji bezrobotnych w III kwartale 2024 r. (3712), stanowili 35,6% spośród ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych (10430).
- Bezrobotni do 30 roku życia, którzy skorzystali z form zatrudnienia subsydiowanego w III kwartale 2024 r., stanowili 9,8% wszystkich bezrobotnych z tej grupy wiekowej wyrejestrowanych z ewidencji PUP. W porównaniu do III kwartału 2023 r. odsetek ten zmniejszył się o 2,5 pp.

- W ramach prac subsydiowanych najwięcej osób młodych zostało skierowanych do prac interwencyjnych – 95 osób (o 11 mniej niż przed rokiem, tj. o 10,4%), następnie 62 osoby do robót publicznych (o 17 więcej niż przed rokiem, tj. o 37,8%), 55 osób otrzymało refundację kosztów zatrudnienia (o 4 osoby więcej niż przed rokiem, tj. o 7,8%).
- Dodatkowo 55 bezrobotnych do 30 roku życia skorzystało z subsydiowanych środków na działalność gospodarczą (o 152 osoby mniej, tj. o 73,3%), a 45 podjęło się prowadzenia działalności gospodarczej niesubsydiowanej ze środków publicznych (o 7 mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego tj. o 13,5%).
- Ponadto 82 osoby otrzymały bon na zasiedlenie z tytułu podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania (o 10 osób mniej niż przed rokiem, tj. o 10,9%).
- Obok prac subsydiowanych popularną formą aktywizacji osób młodych są staże; z tej formy pomocy w III kwartale 2024 r. skorzystały 384 osoby do 30 roku życia i było to o 201 osób mniej niż przed rokiem (o 34,4%).
- W III kwartale 2024 r. szkolenia rozpoczęło 108 młodych bezrobotnych, w tym 40 osób w ramach bonu szkoleniowego. W porównaniu do III kwartału 2023 r. zainteresowanie szkoleniami wśród osób młodych spadło o 17 osób (o 13,6%).
- Z udziału w programie przygotowania zawodowego skorzystały 2 osoby do 30 roku życia (o 2 osoby więcej niż przed rokiem).
- Do prac społecznie użytecznych skierowano 2 osoby do 30 roku życia (o 1 osobę więcej niż przed rokiem, tj. o 100,0%).
- W III kwartale 2024 r. odnotowano spadek liczby nowo rejestrujących się bezrobotnych do 30 roku życia względem III kw. 2023 r. o 163 osoby (tj. o 3,7%) oraz liczby wyrejestrowanych z ewidencji PUP o 381 osób (o 9,3%).
- W III kwartale 2024 r. zmniejszyła się liczba młodych osób podejmujących zatrudnienie – o 173 osoby, tj. o 7,7%. Spadek ten dotyczył zarówno zatrudnienia niesubsydiowanego – o 34 osoby, tj. o 2,0%, jak i zatrudnienia subsydiowanego o 139 osób, tj. o 27,7%.

Rysunek 2. Dominujące formy aktywizacji osób młodych do 30 roku życia w III kwartale 2024 roku (liczba oraz procentowy udział w ogólnej liczbie zaktywizowanych bezrobotnych do 30 r. ż.; 859=100% osób do 30 r.ż. objętych podstawowymi formami aktywizacji)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Miejsca pracy na podlaskim rynku pracy

- Łącznie osoby bezrobotne i poszukujące pracy miały w III kwartale 2024 r. do dyspozycji 4983 oferty pracy, tj. o 155 (o 3,2%) więcej niż w analogicznym okresie 2023 roku.
- Z ogólnej liczby ofert pracy liczba miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej zgłoszonych przez podlaskich pracodawców do urzędów pracy w III kwartale 2024 r. wyniosła 4328 i w porównaniu do analogicznego okresu w 2023 roku zwiększyła się o 530, czyli o 14,0%.
- Pracodawcy zgłosili również 655 miejsc aktywizacji zawodowej (w tym 626 miejsc stażu, 28 miejsc pracy społecznie użytecznej i 1 miejsce przygotowania zawodowego dorosłych), tj. o 375 (o 36,4%) mniej niż w analogicznym okresie 2023 r. Oferty stażu stanowiły 95,6% miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w III kwartale 2024 r. (przed rokiem 98,1%).

Opracowanie:
Wydział Badań i Analiz
WUP w Białymstoku